

Pressmeddelande

Exploatering eller reglering av naturliga monopol? Exemplet fjärrvärme

Fjärrvärmedistribution utgör ett exempel på naturligt monopol. Nationalekonomisk teori pekar mot överprissättning i frånvaro av reglering och begränsad övergång till fjärrvärme. Prissättningen på fjärrvärme avreglerades i samband med avregleringen av elmarknaden 1996. Då undantogs även fjärrvärmen från regleringen om icke-vinstdrivande kommunal verksamhet. Fjärrvärmedistributionen har sedermera delvis privatiserats och kommunala fjärrvärmeföretag drivs numera på affärsmässig grund. Uppträder en oreglerad verksamhet på ett sätt som är i linje med regeringens mål? Eller bör fjärrvärmemarknaden åter regleras? Och vilka är i så fall fördelarna och nackdelarna med olika lösningar?

I en rapport till EMS undersöker docent Astri Muren hur fjärrvärmepriserna utvecklats och hur effekter av ägarbyten påverkat priserna. Rapporten diskuterar även principiellt hur naturliga monopol kan regleras med siktet inställt på en samhällsekonomiskt effektiv resursallokering. Författaren kommer fram till att fjärrvärmepriserna är högre i kommuner där fjärrvärmeleverantören är en koncern som levererar fjärrvärme i fem eller fler kommuner. Detta är i linje med den nationalekonomiska teorin om prissättning vid icke-prisreglerat naturligt monopol. Det finns olika modeller som beskriver hur priserna på en sådan marknad kan regleras, och dessa modeller används i praktiken i länder som Storbritannien och USA. Argumenten för prisreglering av fjärrvärme är tydliga, särskilt om målet är att uppnå en ökad användning i framtiden. Detta talar för att prisreglering av fjärrvärme bör utredas närmare.

Rapporten går att ladda ned från Expertgruppen för miljöstudiers hemsida:
www.ems.expertgrupp.se

Kontakt:

Astri Muren

08-16 33 06

Magnus Allgulin, Expertgruppen för miljöstudier

08-405 13 66